

Usporedba taktičkog plana igre u zadnjoj trećini terena za igru NK Hajduk pod vodstvom trenera Gustafssona i Dambrauskasa

Roso, Matko

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Kinesiology Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Kineziološki fakultet Osijek**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:265:012148>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-26**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Kinesiology Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Kineziološki fakultet Osijek

Preddiplomski sveučilišni studij Kineziologija

Matko Roso

**USPOREDBA TAKTIČKOG PLANA IGRE U ZADNJOJ
TREĆINI TERENA ZA IGRU HNK HAJDUK POD VODSTVOM
TRENERA GUSTAFSSONA I DAMBRAUSKASA**

Završni rad

Osijek, 2022.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Kineziološki fakultet Osijek

Preddiplomski sveučilišni studij Kineziologija

Matko Roso

**USPOREDBA TAKTIČKOG PLANA IGRE U ZADNJOJ
TREĆINI TERENA ZA IGRU HNK HAJDUK POD VODSTVOM
TRENERA GUSTAFSSONA I DAMBRAUSKASA**

Završni rad

JMBAG: 0267043700

e- mail: mroso@kifos.hr

Mentor: doc. dr. sc. Hrvoje Ajman

Osijek, 2022.

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Kinesiology Osijek
University undergraduate study of Kinesiology

Matko Roso

**COMPARISON OF THE TACTICAL GAME PLAN IN THE
BACK THIRD OF HNK HAJDUK 'S GAME FIELD UNDER THE
LEADERSHIP OF COACHES GUSTAFSSON AND
DAMBRAUSKAS**

Undergraduate thesis

Osijek, 2022.

IZJAVA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI,
SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA
I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je _____ završni (navesti vrstu rada: završni / diplomski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Kineziološkog fakulteta Osijek, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju „Narodne novine“ broj 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 2/07.-Odluka USRH, 46/07., 63/11., 94/13., 139/13., 101/14.-Odluka USRH, 60/15.-Odluka USRH i 131/17.).
3. Izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Matko Roso

JMBAG: 0267043700

Službeni e-mail: mroso@kifos.hr

Naziv studija: Preddiplomski sveučilišni studij Kineziologije

Naslov rada: Usporedba taktičkog plana igre u zadnjoj trećini terena za igru HNK Hajduk pod vodstvom trenera Gustafssona i Dambrauskasa

Mentor/mentorica završnog / diplomskog rada: doc. dr. sc. Hrvoje Ajman

U Osijeku _____ 2022. _____ godine

Potpis _____

Usporedba taktičkog plana igre u zadnjoj trećini terena za igru HNK Hajduk pod vodstvom trenera Gustafssona i Dambrauskasa

SAŽETAK

Cilj ovog završnog rada bio je analizom nogometnih utakmica utvrditi kako je i na koji način sustav igre i način upravljanja ekipom utjecao na igru, te na kraju i na rezultate dvojice trenera, Jensa Gustafssona i Valdasa Dambrauskasa, koji su vodili momčad HNK Hajduk. Varijable koju su bile praćene u ovome radu su: formacija i taktičke postavke dvaju trenera, otvaranje napada od vratara, način odigravanja lopti u zadnjoj trećini terena, broj igrača u završnici i tijekom udaraca iz kuta, plan dolaska do zadnje trećine terena i način završavanja akcije. Uzorak entiteta čini pet utakmica hrvatske elitne nogometne lige, te jedna utakmica Hrvatskog nogometnog kupa. Svaki trener je vodio momčad u tri utakmice, a protivnici su im bili isti. Praćene su utakmice protiv NK Istre, NK Hrvatskog Dragovoljca te NK Lokomotive. U tim susretima, HNK Hajduk je ostvario pet pobjeda, te upisao jedan neodlučeni ishod. Rezultat usporedbe je veća prilagodljivost i više napadački orijentirana igra kod momčadi koju je vodio trener Dambrauskas. Više igrača u završnici i više udaraca izvan kaznenog prostora donijeli su momčadi i više postignutih pogodaka.

Ključne riječi: Dambrauskas, formacija, Gustafsson, HNK Hajduk, nogomet, taktika

Comparison of the tactical game plan in the back third of HNK Hajduk's game field under the leadership of coaches Gustafsson and Dambrauskas

ABSTRACT

The goal of this final paper was to analyze football matches and to try to determine how and in what way the game system and team management influenced the game, and ultimately the results of the two coaches, Jens Gustafsson and Valdas Dambrauskas, who led the HNK Hajduk team. The variables that were monitored in this work are: the formation and tactical settings of the two coaches, the opening of the attack by the goalkeeper, the way the ball is played in the last third of the field, the number of players in the endgame and during corner kicks, the plan to reach the last third of the field and the way to end the action. The entity sample consists of five matches of the Croatian elite football league, and one match of the Croatian football cup. Each coach led the team in three games, and their opponents were the same. Matches against NK Istra, NK Hrvatski Dragovoljac and NK Lokomotive were followed. In those meetings, HNK Hajduk achieved five victories, and recorded one draw result. The result of the comparison is greater adaptability and a more attack-oriented game of the team led by Dambrauskas. More players in the end zone and more shots outside the penalty area brought the team more goals.

Keywords: Dambrauskas, football, formation, Gustafsson, HNK Hajduk, tactics

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Nogometna taktika	1
1.2. Uloga trenera	2
1.3. Jens Gustafsson i Valdas Dambrauskas	3
1.4. HNK Hajduk Split	4
2. CILJ RADA	4
3. METODE RADA	4
3.1. Uzorak entiteta	5
3.2. Uzorak varijabli	6
4. REZULTATI	7
4.1. Utakmice protiv NK Hrvatskog Dragovoljca	7
4.2. Utakmice protiv NK Istre	13
4.3. Utakmice protiv NK Lokomotive	18
4.4. Ukupni rezultati	23
5. RASPRAVA	25
6. ZAKLJUČAK	25
7. LITERATURA	27

1. UVOD

Bangsbo J. (1994) navodi kako je nogomet najpopularniji sport na svijetu. Nogomet se igra na travnatom terenu pravokutnog oblika, a cilj je postići više golova od suparničke ekipe bilo kojim dijelom tijela osim rukom. Jedino je vrataru dozvoljeno igranje rukom, ali samo u njegovom posebno obilježenom prostoru. Nogometna utakmica traje ukupno 90 minuta, a igra se u dva poluvremena, od kojih svako traje 45 minuta. Tri suca su zadužena za red i poštivanje pravila nogometne igre u svakoj utakmici. Trener može obaviti onoliko izmjena, koliko je propisano pravilima natjecanja u sklopu kojeg se određena utakmica igra. Krovna svjetska nogometna organizacija je FIFA te ona donosi sve odluke ključne za funkcioniranje nogometa, kako u Europi, tako i na ostalim kontinentima. Uz FIFA, svaki kontinent ima svoju organizaciju, a ispod toga, svaka država ima svoj nogometni savez. Nogomet se može igrati amaterski i profesionalno. Profesionalni nogomet je klupski i reprezentativni. U klupskom nogometu klubovi se natječu u svojim nacionalnim ligama i kupovima, te u međunarodnim natjecanjima. Reprezentativni nogomet igra se u pauzi od klupskog te se igraju svjetska prvenstva, kontinentalna prvenstva i prijateljske utakmice. Kako gotovo sve države na svijetu imaju nacionalnu nogometnu ligu, istu ima i Hrvatska. Najbolji i najuspješniji hrvatski nogometni klubovi su HNK Hajduk Split i GNK Dinamo Zagreb. Oni su jedni od deset klubova koji se trenutno natječu u elitnoj hrvatskoj nogometnoj ligi, koja se ove godine zove Supersport HNL. To je sport u kojem sudjeluje 11 igrača u sklopu jedne momčadi, pa je samim time i taktička postavka na terenu bitna. Različiti sustavi i načini igre odabir su trenera, a sustav sigurno utječe i na igre momčadi trenera Jensa Gustafssona, te njegovog nasljednika na klupi HNK Hajduka, Valdasa Dambrauskasa.

1.1. Nogometna taktika

Gabrijelić (1977) navodi kako je taktika u nogometnoj igri zajedničko i svrshodno djelovanje pojedinaca u okviru momčadi s ciljem formiranja napada i obrane, te prelaska iz obrane u napad i obrnuto. Bašić i sur. (2015) ističu kako se u nogometnoj igri razlikuju taktička sredstva napada, taktička sredstva obrane, a s obzirom na broj igrača koji ih primjenjuje, razlikuje individualna, grupna i kolektivna taktička sredstva.

Kada je riječ o fazi napada, individualnu taktiku čine udarci na gol, vođenje lopte, driblinzi i finte te otkrivanje igrača. Grupnu taktiku simboliziraju dodavanje i primanje lopte, te promjena mjesta igrača. Kolektivni napad može biti progresirajući, tj. brzo napredovanje prema protivničkom голу, varijabilni i regresirajući gdje svaka lopta ne ide prema naprijed, već se čeka prazan prostor ili rupa u protivničkoj obrani. Kada se govori o fazi obrane, individualna taktika se sastoji od pokrivanja i ometanja igrača te oduzimanja i izbijanja lopte. Grupno taktičko sredstvo obrane je preuzimanje igrača. Kolektivna obrana može biti zonska gdje se ne čuva isključivo igrač već određeni dio terena, zatim obrana „čovjek na čovjeka“, gdje je svaki obrambeni igrač posebno zadužen pratiti svog određenog igrača, te na kraju kombinacija tih dvaju načina branjenja, kombinirana obrana. Svaki trener izabire svoj sustav igre, odnosno formaciju.

Neke od najpoznatijih i najkorištenijih nogometnih formacija su 1-4-4-2, 1-4-3-3, 1-3-5-2 i 1-4-2-3-1. Svaki od tih sustava, ali i mnogi drugi, imaju svoje prednosti i nedostatke te ih trener odabire na osnovu kvalitete igrača s kojima raspolaže. Stilovi branjenja svog gola i napadanja protivničkog su specifični u svakom sustavu, ali je zajednička stvar svih skupljanje u obrani kako kroz sredinu protivnička ekipa ne bi mogla napredovati prema голу, te širenje u napadu, kako bi kroz širinu napredovali prema protivničkom голу.

1.2. Uloga trenera

Uloga ili cilj nogometnog trenera je vođenje i upravljanje načinom na koji momčad igra. Svaki trener ima svoju filozofiju rada i treniranja. Neki treneri više preferiraju napadački nogomet, uz puno golova i šansi, dok neki treneri preferiraju obrambeni nogomet, dakle prvenstveno čuvanje vlastitog gola, te čekanje svojih prilika iz prekida i kontranapada. Osim što su odgovorni za sustav i način igre, treneri moraju dovesti svoju momčad na visoku razinu forme kako bi najprije bili u stanju fizički podnijeti cijelu nogometnu utakmicu, ovisno o ranguj kojeg igraju. Tek kada su funkcionalne i motoričke sposobnosti na visokom nivou, treneri mogu početi razmišljati o taktici.

Talović i sur. (2015) navode kako je preduvjet za uspješan i efikasan trenažni rad u velikoj mjeri atmosfera na treningu, a za nju je zaslužan trener u najvećoj mjeri. Pozitivna atmosfera donosi i visoku razinu aktivnosti nogometaša te povećava njihov radni intenzitet i rezultat. Negativna atmosfera na igrače djeluje odbojno te se manifestira slabom aktivnošću

igrača te niskim učincima njihovih trenažnih aktivnosti. Ravnodušan stav trenera također se negativno odražava na momčad, a samim time i na rezultate.

Talović i sur. (2015) ističu kako uspješnu emocionalnu i radnu klimu na treningu čine opuštenost, sreća i zadovoljstvo igrača, te mogućnost da iskažu i isprobaju svoje zamisli o igri. Trener najčešće zauzima tolerantan stav, ali se u svakom trenutku mora znati tko je glavni i čija je zadnja riječ. Trenerova uloga je da prevenira monotoniju treninga na način da treninzi budu što raznovrsniji. Motivacija je također relevantan faktor koji utječe na krajnji rezultat, a ulogu u pronalasku motivacije ima i trener koji mora imati dobar odnos sa svakim pojedinim igračem u momčadi. Igrač se u svakom trenutku može obratiti treneru, ali se autoritet trenera mora poštivati i mora biti postojan.

1.3. Jens Gustafsson i Valdas Dambrauskas

Jens Gustafsson švedski je nogometni trener koji trenutno vodi Pogoń Szczecin, klub koji se natječe u elitnoj poljskoj ligi. U dosadašnjoj karijeri je kao glavni trener vodio švedski Halmstads BK, norveški IFK Norrköping, švedsku mladu nogometnu reprezentaciju do 21 godine, te hrvatski HNK Hajduk Split. Najviše se zadržao na klupi IFK Norrköping, vodeći 166 utakmica, te je ujedno tamo ostvario i svoj najveći prosjek bodova po utakmici u klupskom nogometu kao trener, sa osvojenih 1.87 bodova po utakmici. Na klupi HNK Hajduka proveo je 157 dana, od 28.5.2021. do 1.11.2021., ukupno vodeći momčad u 17 utakmica, u kojima je ostvario 9 pobjeda, 3 remija i 5 poraza sa prosjekom osvojenih bodova od 1.76 po utakmici. Jens Gustafsson je u svojoj karijeri najviše koristio formaciju 1-4-1-4-1. Njegove ekipe po utakmici su zabijale 1.77 golova, a primale 1.19 golova po utakmici. Na klupi HNK Hajduka ima prosjek od 1.65 zabijenih golova i 1.18 primljenih golova po utakmici.

Valdas Dambrauskas, 45-godišnji litavski stručnjak, u dosadašnjoj je karijeri kao glavni trener vodio litavsku mladu reprezentaciju do 19 godina, litavske klubove FK Ekranas i FK Žalgiris, latvijski FK RFS, bugarski Ludogorets, te hrvatske klubove HNK Goricu i HNK Hajduk Split. Najviše preferira formaciju 1-4-2-3-1. Njegove ekipe po utakmici su zabijale u prosjeku 1.8 golova po utakmici, a primale 1.08 golova po utakmici. Vodeći HNK Hajduk, te brojke su 2.05 zabijenih, te 1.05 primljenih golova po utakmici. Najviše se zadržao na klupi Žalgirisa gdje je proveo tri godine, vodeći klub u 98 utakmica, ukupno ostvarivši 68 pobjeda, 14 remija i 16 poraza uz prosjek od 2.22 osvojena boda po utakmici. Kao glavni trener HNK Hajduka, proveo je 314 dana, od 2.11.2021. do 12.9.2022. Klub je vodio u 37 utakmica

ostvarivši 23 pobjede, 7 neodlučenih ishoda te 7 poraza uz prosjek od 2.05 osvojenih bodova po utakmici. Osvajanjem titule kupa u sezoni 2021./2022., donio je klubu prvi trofej nakon sezone 2012./2013. kada je također osvojen nacionalni kup.

1.4. HNK Hajduk Split

Hrvatski nogometni klub Hajduk iz Splita osnovan je 13.2.1911. u Pragu, na inicijativu četvorice splićana, praških studenata, Fabijana Kaliterne, Vjekoslava Ivaniševića, Lucijana Stelle i Ivana Šakića uz pomoć Vladimira Šore te profesora Josipa Barača, koji je klubu nadjenao ime Hajduk, koje nosi i danas. Klub se natječe u elitnom rangu hrvatskog nogometa, te je jedan od najuspješnijih nogometnih klubova sa osvojenih 18 državnih prvenstava kroz povijest, 16 nacionalnih kupova, 6 hrvatskih superkupova uz tri sudjelovanja u četvrtfinalu lige prvaka, jednim polufinalom i jednim četvrtfinalom u Kupu pobjednika kupova te jednim polufinalom i jednim četvrtfinalom u Kupu UEFA-e. Svoje domaće utakmice klub igra u Splitu na gradskom stadionu Poljud, kapaciteta 34 000 gledatelja. HNK Hajduk iza sebe ima i najstariju navijačku skupinu u Europi, Torcidu, koja je osnovana davne 1950. godine te prati klub uz moto „Hajduk živi vječno“. Trenutačno se klub vodi kao športsko dioničko društvo, predsjednik je Lukša Jakobišić a sportski direktor Mindaugas Nikoličius.

2. CILJ RADA

Cilj rada je analizom nogometnih utakmica utvrditi kako je i na koji način sustav igre i način upravljanja ekipom utjecao na igru, te na kraju i na rezultate dvojice trenera koji su vodili momčad HNK Hajduk. U radu će se pratiti taktičke postavke te način rada obojice trenera, kao i usporedba taktičkog plana igre u zadnjoj trećini terena za igru kod oba trenera.

3. METODE RADA

U ovom poglavlju opisan je uzorak entiteta, te uzorak svih varijabli koje su praćene u ovom istraživanju. Za analizu utakmica korišten je program ONCE, a statistički podaci dostupni su na aplikaciji za praćenje sportskih rezultata SofaScore.

3.1. Uzorak entiteta

Uzorak entiteta čini pet utakmica Supersport Hrvatske nogometne lige te jedna utakmica Hrvatskog nogometnog kupa. Utakmice je igrao HNK Hajduk protiv tri ista protivnika, NK Istre, NK Hrvatskog dragovoljca te NK Lokomotive, ali pod vodstvom različitih trenera (Tablica 1).

Tablica 1. Raspored i rezultati HNK Hajduk pod vodstvom Gustafssona i Dambrasuskasa

Datum odigravanja	Trener	Protivnik	Rezultat	Stadion i grad	Natjecanje
17.7.2021.	Gustafsson	NK Lokomotiva	2:2	Kranjčevićeva, Zagreb	1.HNL
20.8.2021.	Gustafsson	NK Hrvatski Dragovoljac	0:1	Kranjčevićeva, Zagreb	1.HNL
12.9.2021.	Gustafsson	NK Istra	1:3	Aldo Drosina, Pula	1.HNL
6.11.2021.	Dambrasuskas	NK Hrvatski Dragovoljac	2:0	Poljud, Split	1.HNL
26.11.2021.	Dambrasuskas	NK Istra	4:0	Poljud, Split	1.HNL
30.11.2021.	Dambrasuskas	NK Lokomotiva	3:6	Kranjčevićeva, Zagreb	Kup

U Tablici 1. prikazane su utakmice i rezultati koje su ostvarili dvojica trenera. Jens Gustafsson vodio je momčad u remiju 2:2 protiv NK Lokomotive u gostima, te pobjedama u gostima, 0:1 protiv NK Hrvatskog Dragovoljca i 1:3 protiv NK Istre. Valdas Dambrasuskas vodio je momčad na domaćem terenu u pobjedi 2:0 protiv NK Hrvatskog Dragovoljca te također na domaćem terenu u pobjedi 4:0 protiv NK Istre. U gostujućoj utakmici, koja je odigrana u sklopu nacionalnog kupa, njegova momčad je pobijedila NK Lokomotivu rezultatom 3:6. U Tablici 2. prikazana je ukupna statistika uzorka utakmica ovog istraživanja.

Tablica 2. Statistika praćenih utakmica

	Jens Gustafsson	Valdas Dambrauskas
Broj utakmica	3	3
Pobjede	2	3
Porazi	0	0
Neodlučeni ishod	1	0
Postotak posjeda lopte	60%	56%
Broj postignutih golova	6	12
Broj primljenih golova	3	3
Broj asistencija	3	7
Broj udaraca	48	46
Broj udaraca u okvir	17	17
Broj udaraca izvan okvira	18	19
Broj udaraca unutar kaznenog prostora	43	28
Broj udaraca izvan kaznenog prostora	5	17
Broj nedozvoljenih pozicija	5	8
Broj obrana vratara	4	3
Broj uspješnih driblinga	32	21
Broj neuspješnih driblinga	27	21
Postotak uspješnosti driblinga	54%	50%
Broj žutih kartona	1	2
Broj crvenih kartona	0	0
Broj osvojenih duela	169	126
Broj izgubljenih duela	115	92
Broj uklizavanja	48	41
Ukupan broj dodavanja	1507	1552
Broj netočnih dodavanja	231	252
Broj dugačkih lopti	106	101
Broj udaraca iz kuta	22	13
Broj ubačaja pred gol	22	20
Broj učinjenih prekršaja	28	26

3.2 Uzorak varijabli

Varijable koje su izabrane za ovo istraživanje su sljedeće:

1. Formacija momčadi: 1-4-3-3, 1-4-4-2, 1-3-5-2, 1-3-4-3, 1-4-2-3-1, 1-4-3-1-2.
2. Otvaranje napada od vratara: Način samog početka izgradnje napada kada lopta završi kod vratara, a on započinje akciju na način da ispucava loptu na protivničku polovicu, dodaje svojim središnjim braničima ili bočnim braničima.

3. Način odigravanja lopti u zadnjoj trećini terena: Dodavanje prema krilnim napadačima, bočnim pozicijama, te prema centralnim napadačima.
4. Broj igrača u završnici akcije: Broj igrača koji se tijekom završnice napada nalazi u protivničkom kaznenom prostoru.
5. Broj igrača na skoku tijekom udaraca iz kuta: Broj igrača u kaznenom prostoru tijekom ubačaja iz kuta.
6. Plan dolaska do zadnje trećine terena: Način odigravanja lopte središnjih braniča koji ju mogu proslijediti veznim igračima, bočnim igračima ili napadačima.
7. Način na koji se završavaju akcije: Način upućivanja udarca prema голу protivnika, što može biti udarac izvan i unutar kaznenog prostora te udarac nakon ubačaja s bočnih pozicija.

4. REZULTATI

U ovom poglavlju bit će izloženi i analizirani rezultati svih utakmica koje su bile praćene u ovom istraživanju. Također bit će ukratko analizirani mehanizmi koje su koristili treneri u pripremi i samoj provedbi tijekom utakmica.

4.1. Utakmice protiv NK Hrvatskog Dragovoljca

U utakmici odigranoj 20.8.2021. godine, Jens Gustafsson je kao glavni trener vodio HNK Hajduk na gostovanju kod NK Hrvatskog Dragovoljca te slavio rezultatom 0:1. Jedini pogodak na utakmici postigao je Stefan Simić. Statistika navedene utakmice prikazuje veliku dominaciju gostujuće momčadi (Tablica 3).

Tablica 3. Statistički podatci utakmice NK Hrvatski Dragovoljac-HNK Hajduk, 20.8.2021.

	NK Hrvatski Dragovoljac	HNK Hajduk
Rezultat utakmice	0	1
Posjed lopte	28%	72%
Ukupan broj udaraca	2	24
Broj udaraca u okvir gola	2	8

Broj udaraca iz kuta	1	12
Žuti kartoni	1	0
Crveni kartoni	0	0

HNK Hajduk je u toj utakmici zaigrao u formaciji 1-4-2-3-1. Jens Gustafsson na travnjak je poslao sastav: Posavec - Dolček, Elez, Simić, Lovrencsics - Atanasov, Krovinović-Biuk, Livaja, Sahiti – Ljubičić. Prvo poluvrijeme utakmice proteklo je u dominaciji gostujuće momčadi. Vratar HNK Hajduka nije zadržavao loptu u posjedu, a kad je imao, predao ju je igračima u obrambenoj liniji. Plan igre u prvom poluvremenu bio je spuštanje dvojice zadnjih veznih igrača Krovinovića i Atanasova po loptu kod središnjih braniča te pokušaj izgradnje napada preko njih. Krilni napadač, centralni napadač te središnji vezni tražili su loptu u međuprostoru i povlačili se u sredinu terena, te samim time otvarali prostor za bočne igrače. U konkretnom slučaju, Krovinović kao vezni igrač je došao na bočnu poziciju po loptu, te ju proslijedio Livaji koji je kao napadač došao između protivničkih linija. Krilni igrač Biuk ulazi u sredinu terena za igru te povlači svog čuvara za sobom kako bi napravio prostor za bočnog igrača Dolčeka (slika 1).

Slika 1. Taktička ideja trenera Gustafssona

Na Slici 1. bijelim poljima označeni su igrači HNK Hajduka, a strelicama njihove kretnje. Većina akcija odvijala se preko bočnih pozicija gdje su bočni igrači u suradnji sa krilnim igračima pokušavali stvoriti višak prostora te uputiti centaršut prema protivničkom голу. Najveća opasnost dolazila je s Hajdukove desne strane gdje je bočnu poziciju igrao Lovrencsics. Svojim je preciznim ubačajima konstantno stvarao opasnost pred domaćim vratima. U završnici, odnosno kaznenom prostoru gdje su ubačaji dolazili, nalazila su se najmanje tri igrača, a uz napadača, središnjeg veznog i krilnog napadača, ponekad su se završnici priključivali i ostali vezni igrači. Pred gol NK Hrvatskog Dragovoljca u prvih 45 minuta došlo je 24 ubačaja, od kojih su četiri pretvorena u šanse za pogodak. Tri udarca iz kuta je imao HNK Hajduk, a sva tri bili su izravni ubačaji pred gol. Na skok je išlo pet igrača, uz dodatnog igrača na povratnoj lopti, a svi igrači bili su na protivničkoj polovici. U devetoj minuti susreta, Atanasov ubacuje loptu u kazneni prostor, Livaja zabija pogodak glavom, ali je isti poništen zbog nedozvoljene pozicije. Rezultat na poluvremenu je bio početnih 0:0.

Posjed lopte bio je 79%-21% u korist gostiju u drugom poluvremenu. Plan igre ostao je isti u nastavku utakmice, ali uz konstantno traženje viška na bočnim pozicijama, dodatno se još Livaja kao središnji vezni spuštao u međuprostor, gdje je dobivao lopte i pokušavao kreirati nešto kroz sredinu uz pomoć Mlakara i Sahitija. Prilikom udaraca iz kuta, u kaznenom prostoru domaće momčadi bilo je na skoku šest igrača gostiju, uz jednog na povratnoj lopti. U završnicama akcija, svi napadači bili su pretežito u kaznenom prostoru čekajući ubačaje kojih je bilo ukupno 56. Uz napadače, priključivao se barem jedan vezni igrač, te bočni igrač na suprotnoj strani od one s koje je ubačaj dolazio. Unatoč dominaciji na terenu tijekom cijele utakmice, mreže su bile netaknute sve do 95. minute, kada nakon kornera i ubačaja Lovrencsicsa, Dimitrov prebacuje loptu na drugu stativu gdje Simić zabija pobjednički pogodak.

Valdas Dambrauskas vodio je HNK Hajduk kao glavni trener na domaćoj utakmici protiv NK Hrvatskog Dragovoljca 6.11.2021. Utakmica je završila pobjedom HNK Hajduk rezultatom 2:0. prvi gol zabio je Marin Ljubičić, a drugi je autogol Stipe Vulikića. Iz statistike utakmice vidljiva je dominacija domaće momčadi u svim aspektima igre (Tablica 4).

Tablica 4. Statistički podaci utakmice HNK Hajduk-NK Hrvatski Dragovoljac (06.11.2021.)

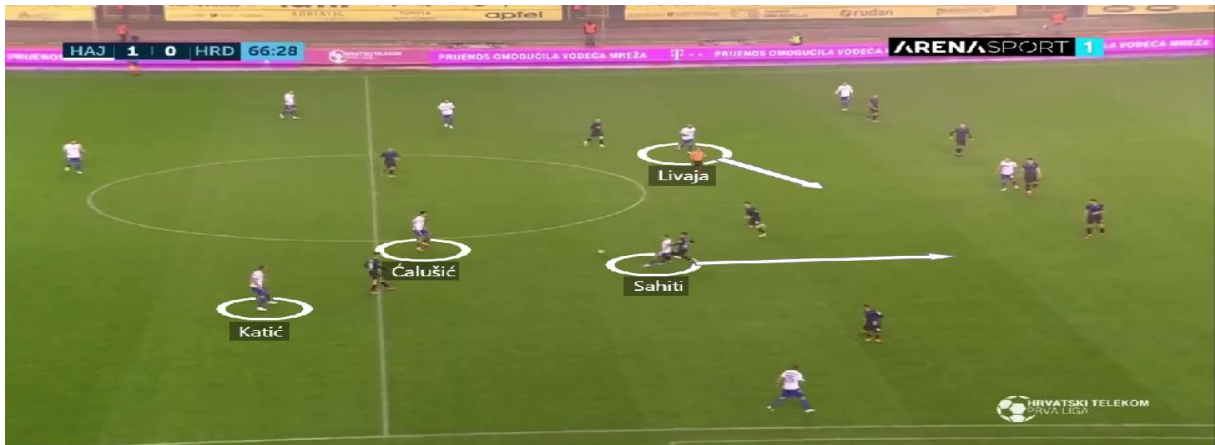
	HNK Hajduk	NK Hrvatski Dragovoljac
Rezultat utakmice	2	0
Posjed lopte	62%	38%
Ukupan broj udaraca	13	5
Broj udaraca u okvir gola	3	0
Broj udaraca iz kuta	9	4
Žuti kartoni	1	1
Crveni kartoni	0	0

Valdas Dambrauskas na teren je poslao igrače u formaciji 1-4-2-3-1 te u sastavu: Kalinić – Melnjak, Elez, Katić, Lovrencsics – Čalušić, Fossati - Sahiti, Livaja, Biuk – Ljubičić. Domaćin je imao inicijativu te preuzeo posjed i vodio igru od početka utakmice. Vratar Kalinić nije imao posla u prvom poluvremenu, a sve lopte koje su došle do njega mirno je prosljedio svojim obrambenim igračima. Središnji braniči Katić i Elez svojim ulaskom i iznošenjem lopte u protivničku polovicu terena pokušali su stvoriti višak u sredini. Oni su dugim dodavanjima pronalazili bočne igrače, a nerijetko su riskirali dubinskim dodavanjima prema napadačima, Livaji, Sahitiju i Biuku. Dvojica veznih igrača. Čalušić i Fossati, nisu se puno spuštali kod središnjih braniča po loptu, nego su svojim kretnjama uglavnom otvarali prostor središnjim braničima koji bi tada najčešće prosljeđivali loptu na Livaju, koji onda proigrava ili središnjeg napadača ili krilnog napadača. Prijetnje prema голу gostiju dolazile su i sa bočnih strana gdje Sahiti i Lovrencsics s jedne strane, odnosno Biuk i Melnjak s druge strane, pokušavaju stvoriti višak te ubaciti loptu u kazneni prostor. Središnji braniči, odnosno u većoj mjeri Elez, pokušavaju i dugačkim loptama u dubinu pronaći napadače te ih dovesti u izglednu poziciju za postizanje pogotka. Jedna takva lopta došla je u 8. minuti kada Elez pronalazi Livaju koji postiže pogodak koji je kasnije opravdano poništen zbog nedozvoljene pozicije. Jedini pogodak u prvom poluvremenu djelo je Marina Ljubičića, koji nakon prodora Biuka po lijevoj strani i ubaćaja, pogađa mrežu vrata protivnika.

Tijekom drugog poluvremena, plan igre je kroz sredinu terena doći do centralnog napadača ili bočnih pozicija. Nekoliko je kvalitetnih ubaćaja bilo s desne strane, ali bez realizacije. Vezni igrači sudjeluju u igri više nego u prvom dijelu utakmice. U 67. minuti HNK Hajduk je odigrao akciju u skladu s zadanim planom igre. Sahiti se kao krilni napadač spustio u međuprostor između protivničkih veznih i obrambenih igrača po loptu, okomitim dodavanjem ga pronalazi Katić, zatim Sahiti dodaje povratnu loptu Čalušiću, koji pronalazi

središnjeg napadača Livaju, koji se također spustio u međuprostor između vezne i obrambene linije protivničke momčadi (slika 2).

Slika 2. Početak akcije za drugi pogodak

Slika 2. prikazuje bijelim poljima označene igrače HNK Hajduka, te bijelim strelicama njihove kretnje. Livaja okomitim dodavanjem pronalazi Sahitija koji je u punom sprintu nakon što se lažnim kretanjem oslobodio svog čuvara (slika 3).

Slika 3. Asistencija za drugi pogodak

Slika 3. prikazuje kako centralni napadač Livaja dubinskom loptom pronalazi krilnog igrača Sahitija, a bijela strelica označuje smjer kretanja Sahitija te ujedno i mjesto gdje će lopta doći. Sahiti dobiva loptu na desnoj strani napada te završava udarcem na gol, lopta se odbija od protivničkog obrambenog igrača Vulikića te odlazi u gol. Udarci iz kuta tijekom cijele utakmice išli su na prvu ili drugu stativu, a u kaznenom prostoru bilo je najmanje šest Hajdukovih igrača. U završnici napada bilo je najmanje tri igrača, a uz središnjeg napadača, centralnog veznog i krilni napadač, ponekad su se iz drugog plana ubacivali i drugo krilni napadač te vezni i bočni igrači. Sve lopte koje je vratar Kalinić primio, a da nije bio pod pritiskom gostujućih napadača, mirno je prosljedio svojim obrambenim igračima.

Analiza varijabli prikazuje dominaciju momčadi Jensa Gustafssona u utakmici protiv NK Hrvatskog Dragovoljca, uz 24 udarca prema vratima protivnika te velik broj napada preko bočnih i krilnih pozicija (Tablica 5).

Tablica 5. Analiza praćenih varijabli protiv NK Hrvatskog Dragovoljca

	Gustafsson	Dambrauskas
Formacija	1-4-2-3-1	1-4-2-3-1
Otvaranje napada od vratara		
Broj dodavanja vratara prema središnjim braničima	13	18
Broj dodavanja vratara prema bočnim braničima	2	6
Broj ispucavanja dugih lopti vratara	5	7
Način odigravanja lopti u zadnjoj trećini terena		
Broj dodavanja prema krilnim napadačima	29	19
Broj dodavanja prema bočnim pozicijama	63	22
Broj dodavanja prema centralnim napadačima	40	23
Broj igrača u završnici akcije	4	4
Broj igrača u kaznenom prostoru kod udarca iz kuta	5	6
Plan dolaska do zadnje trećine terena		

Broj dodavanja prema veznim igračima	36	39
Broj dodavanja prema bočnim igračima	47	32
Broj dodavanja prema napadačima	10	15
Broj dugih lopti	22	19
Način završavanja akcije		
Broj udaraca unutar kaznenog prostora	21	9
Broj udaraca izvan kaznenog prostora	3	4
Broj udaraca nakon ubačaja s bočnih pozicija	15	7

4.2. Utakmice protiv NK Istre

Utakmica s Jensom Gustafssonom na klupi HNK Hajduka protiv NK Istre odigrana je 12.9.2021. u Puli te završila pobjedom HNK Hajduka 1:3. Sva tri gola za goste postigao je Marko Livaja, a počasni pogodak za NK Istru postigao je Dion Drena Beljo. Statistika utakmice otkriva veći broj udaraca prema голу i udaraca iz kuta gostujuće momčadi (Tablica 6).

Tablica 6. Statistički podatci utakmice NK Istra-HNK Hajduk, 12.9.2021.

	NK Istra	HNK Hajduk
Rezultat utakmice	1	3
Posjed lopte	50%	50%
Ukupan broj udaraca	5	12
Broj udaraca u okvir gola	1	4
Broj udaraca iz kuta	2	8
Žuti kartoni	3	1
Crveni kartoni	0	0

Trener Gustafssonom je na travnjak poslao momčad u formaciji 1-4-2-3-1, u sastavu: Kalinić – Dolček, Elez, Simić, Čolina – Vuković, Krovinović – Sahiti, Livaja, Eduok – Mlakar. Uz posjed lopte od 64%, igrači HNK Hajduka su preuzeli inicijativu u prvom poluvremenu. Vratar Kalinić nije imao puno posla, lopte koje su došle do njega većinom su bile povratne lopte od njegovih igrača, koje je zatim mirno vratio natrag prema njima.. Uz visoki izlazak

igrača NK Istre, nije bilo previše prostora prema naprijed. Krovinović i Vuković izmjenom mjesta u veznoj liniji i konstantnim traženjem lopte od središnjih braniča, pokušavali su kreirati situacije za gol (Slika 4).

Slika 4. Početak izgradnje napada preko dvojice veznih igrača

Duge lopte od središnjih braniča te veznih prema napadačima bile su najčešći pokušaji dolaska do protivničkog gola. Kad bi se osvojio prostor u sredini terena, dodavanja bi najčešće išla prema krilnim igračima, Sahitiju i Eduoku koji su driblinzima pokušavali stvoriti višak te uputiti udarac prema голу ili proigrati napadače (Slika 5).

Slika 5 . Završnica akcije preko krilnog igrača

Bočni igrači nisu u velikoj mjeri sudjelovali u napadačkim akcijama. Nakon prvih 45 minuta rezultat je bio 0:0. U drugom poluvremenu gosti su pokušavaju kombinatorikom doći do pozicija na bočnim stranama terena za igru s kojih bi mogli uputiti kvalitetan ubačaj pred protivnička vrata. Bočni igrači su se rijetko priključivali napadačkim akcijama. Većina akcija kreće iz sredine terena preko dvojice zadnjih veznih igrača, a onda po loptu dolazi Livaja koji pokušava nekoliko puta okomito poslati loptu prema napadačima. Središnji braniči i vezni igrači pokušavaju i dugim loptama proigrati u prostor napadače. Iz dva kaznena udarca, Hajduk dolazi do vodstva od 0:2, a zatim prepušta posjed lopte NK Istri čekajući svoje prilike iz kontre i polukontre. Jedna takva prilika je i realizirana u 74. minuti, kada nakon osvojene lopte na sredini terena ona dolazi do Krovinovića, koji okomitim dodavanjem prema protivničkom голу pronalazi Livaju, koji izbija pred vratara te postiže i svoj treći pogodak na utakmici. Pogodak za domaćina postiže Beljo, te je krajnji rezultat utakmice 1:3. Kod udaraca iz kuta, pet Hajdukovih napadača bilo je na skoku, uz još jednog dodatnog na povratnoj lopti izvan kaznenog prostora, a taj broj je pao na četiri igrača na skoku uz još jednog na povratnoj lopti u trenutku kada je rezultat bio pozitivan. Akcije su uglavnom završavane s manjim brojem igrača, uz napadače i krilne igrače, rijetko su se priključivali i ostali igrači. Vrtar Kalinić, osim primljenog pogotka, nije imao značajnijeg posla, pa je tako sve lopte mirno odigravao svojim obrambenim igračima uz izbijanje lopte prema naprijed u slučaju pritiska protivnika.

Valdas Dambrauskas vodio je momčad HNK Hajduka u domaćoj utakmici protiv istog protivnika 26.11.2021., a ogled je završio rezultatom 4:0. Golove za HNK Hajduk postigli su Marin Ljubičić, Marco Fossati, Filip Krovinović te Marko Livaja. Statistika utakmice otkriva blagu prednost u posjedu lopte domaće momčadi, te veći broj udaraca prema protivničkom голу (Tablica 7).

Tablica 7. Statistički podatci utakmice HNK Hajduk-NK Istra, 26.11.2021.

	HNK Hajduk	NK Istra
Rezultat utakmice	4	0
Posjed lopte	56%	44%
Ukupan broj udaraca	15	9
Broj udaraca u okvir gola	4	1

Broj udaraca iz kuta	2	1
Žuti kartoni	1	2
Crveni kartoni	0	0

Valdas Dambrauskas na travnjak je poslao ekipu u formaciji 1-4-2-3-1, u sastavu: Kalinić – Lovrencsics, Dimitrov, Elez, Melnjak – Fossati, Atanasov – Livaja, Krovinović, Biuk – Ljubičić. Plan igre je bio da se spuštanjem zadnjih veznih igrača i preuzimanjem lopte od središnjih braniča pokušaju kreirati situacije za postizanje pogotka. Nakon kombinatorike u sredini terena, najčešće lopta odlazi na bočne pozicije gdje krilni igrači, uz pomoć bočnih igrača, stvaraju višak te upućuju ubačaje pred vrata, odnosno sami ulaze prema sredini i nastavljaju akciju preko veznih igrača. Na taj način došao je i prvi pogodak. Krilni igrač Biuk dolazi do lopte u sredini terena, dodaje na lijevu stranu za bočnog igrača Melnjaka, koji prizemnom loptom pogađa u kaznenom prostoru Biuka, od njega se lopta odbija prema centralnom napadaču Ljubičiću koji postiže pogodak. Dugačke lopte bile su korištene u slučaju brzih promjena strana te izbacivanja napadača u prostor. Bilo je i nekoliko pokušaja udarcima izvan kaznenog prostora, a jedan takav nakon odbijene lopte u pogodak pretvara Fossati. Zanimljiv detalj kod Fossatijeva pogotka je da je u tom trenutku na zadnjoj trećini terena, odnosno u blizini gola NK Istre, bilo osam Hajdukovih igrača, što znači da su samo dvojica ostala u obrani (Slika 6). Biuk je postigao pogodak, ali je poništen zbog nedozvoljene pozicije. Poluvrijeme završava rezultatom 2:0.

Slika 6. Osam igrača u zadnjoj trećini terena

U nastavku utakmice plan igre bio je sličan kao i u prvom dijelu, dakle kroz suradnju veznih igrača sa napadačima stvoriti prostor za priliku pred protivničkim golom. Najviše se spuštao u međuprostor Livaja koji je kod trećeg gola sjajno zadržao loptu na sredini te proslijedio Sahitiju na krilnu poziciju, odakle on ubacuje u kazneni prostor te Krovinović zabija pogodak. Uz izgradnju napada, Livaja je najviše pokušavao okomitim loptama te okomitim kretnjama prema protivničkom голу stvoriti opasne situacije. Na kraju, u zadnjoj minuti susreta postiže i pogodak udarcem izvan kaznenog prostora. Što se tiče udaraca iz kuta, ubačaji su bili izravni pred gol, dakle bez akcija, a na skoku je bilo šest igrača, uz dvojicu koja su branila povratnu loptu izvan kaznenog prostora. Vratar Kalinić nije ispucavao loptu, osim u slučaju visokog pritiska protivnika. Utakmica završava rezultatom 4:0.

Analiza varijabli pokazuje slične podatke kod oba trenera. Nešto veća razlika se vidi u odigravanju lopti u zadnjoj trećini terena gdje je kod Gustafssonove momčadi najveći broj dodavanja odlazio prema krilnim napadačima, a kod Dambrauskasove prema centralnim napadačima. Dolazak do zadnje trećine terena dolazio je najčešće preko bočnih pozicija kod švedskog stručnjaka, dok je u momčadi litavskog stratega vezna linija imala tu ulogu. Veći broj udaraca izvan kaznenog prostora primjetan je kod momčadi Valdasa Dambrauskasa (Tablica 8).

Tablica 8. Analiza praćenih varijabli protiv NK Istre

	Gustafsson	Dambrauskas
Formacija	1-4-2-3-1	1-4-2-3-1
Otvaranje napada od vratara		
Broj dodavanja vratara prema središnjim braničima	13	17
Broj dodavanja vratara prema bočnim braničima	2	3
Broj ispucavanja dugih lopti vratara	9	12
Način odigravanja lopti u zadnjoj trećini terena		
Broj dodavanja prema krilnim napadačima	31	23
Broj dodavanja prema bočnim pozicijama	20	21
Broj dodavanja prema centralnim napadačima	14	29
Broj igrača u završnici akcije	4	4
Broj igrača u kaznenom prostoru kod udarca iz kuta	5	6
Plan dolaska do zadnje trećine terena		
Broj dodavanja prema veznim igračima	25	41
Broj dodavanja prema bočnim igračima	26	14
Broj dodavanja prema napadačima	8	12
Broj dugih lopti	16	13
Način završavanja akcije		
Broj udaraca unutar kaznenog prostora	11	9
Broj udaraca izvan kaznenog prostora	1	6
Broj udaraca nakon ubačaja s bočnih pozicija	3	5

4.3. Utakmice protiv NK Lokomotive

Momčad Jensa Gustafssona odigrala je ligašku utakmicu u gostima protiv NK Lokomotive 17.7.2021. na otvaranju prvenstva te upisala remi rezultatom 2:2. Oba pogotka za HNK Hajduk postigao je Jan Mlakar, a za NK Lokomotivu strijelci su bili Nikola Soldo i Marko Dabro. Statistički podatci prikazuju izjednačenu utakmicu, kao što je na kraju bio i sami rezultat (Tablica 9).

Tablica 9. Statistički podatci utakmice NK Lokomotiva-HNK Hajduk, 17.7.2021.

	NK Lokomotiva	HNK Hajduk
Rezultat utakmice	2	2
Posjed lopte	43%	57%
Ukupan broj udaraca	12	12
Broj udaraca u okvir gola	4	5
Broj udaraca iz kuta	6	2
Žuti kartoni	2	0
Crveni kartoni	0	0

Jens Gustafsson izveo je na travnjak momčad u formaciji 1-4-2-3-1, u sastavu: Kalinić – Čolina, Elez, Vušković, Lovrencsics – Čuić, Vuković – Biuk, Livaja, Sahiti – Mlakar. Uz kvalitetnu ekipu na suprotnoj strani, nije bilo previše prostora za kombinatoriku. Dvojica zadnjih veznih igrača, Čuić i Vuković dolazili su po lopte kod dvojice središnjih braniča te su od njih započinjale napadačke akcije. Dvojica bočnih igrača aktivno su sudjelovala u igri prema naprijed. Prvi pogodak dolazi nakon napada NK Lokomotive. Sahiti je kao krilni napadač ostao u sredini terena čime se otvorio prostor na strani, primio je loptu te odigrao dupli pass sa bočnim igračem Lovrencsicsem. Na kraju lopta dolazi do centralnog napadača Mlakara koji zabija pogodak. Do kraja poluvremena, NK Lokomotiva preko Solde stiže do poravnjanja rezultata. U nastavku, postavka igre HNK Hajduka ostaje ista, središnji braniči dodaju loptu zadnjim veznim igračima ukoliko je to moguće. Oni su zaduženi za prijenos lopte do bočnih pozicija ili šalju okomitu loptu prema naprijed gdje u međuprostor najčešće dolazi Livaja koji pokušava proigrati ostale napadače. Bočni igrači pomažu krilnim igračima u završnici napada te pokušavaju stvoriti opasnu situaciju za pogodak. NK Lokomotiva dolazi do prednosti preko Dabre, a do kraja utakmice, Mlakar postiže još jedan pogodak te rezultat ostaje 2:2. Kod udaraca iz kuta i na prekidima, šest Hajdukovih igrača nalazi se u protivničkom kaznenom prostoru. U realizacijama napada sudjeluju najmanje četiri igrača, dakle sve napadačke opcije, uz povremeno priključivanje veznih i bočnih igrača (Slika 7). Vratar Kalinić imao je zadatak prilikom početka napada lopte proslijediti svojim obrambenim ili veznim igračima.

Slika 7. Završnica akcije ubačajem u kazneni prostor

Valdas Dambrauskas vodio je 30.11.2021. HNK Hajduk protiv NK Lokomotive u utakmici četvrtfinala Supersport hrvatskog nogometnog kupa. HNK Hajduk je ostvario pobjedu rezultatom 3:6 te se plasirao u daljnu fazu natjecanja. Golove za goste postigli su Filip Krovinović, Marin Ljubičić, Marko Livaja, Emir Sahiti te dvostruki strijelac Jani Atanasov. Za domaćina su precizni bili Josip Pivarić i Marko Dabro te autogol Josipa Eleza. Gostujuća momčad imala je znatno veći broj udaraca prema protivničkom голу (Tablica 10).

Tablica 10. Statistika utakmice NK Lokomotiva-HNK Hajduk, 30.11.2021.

	NK Lokomotiva	HNK Hajduk
Rezultat utakmice	3	6
Posjed lopte	49%	51%
Ukupan broj udaraca	8	18
Broj udaraca u okvir gola	4	10
Broj udaraca iz kuta	0	2
Žuti kartoni	1	0
Crveni kartoni	0	0

Valdas Dambrauskas u ovoj utakmici je poslao na teren momčad u formaciji 1-4-3-3, u sastavu: Kalinić – Melnjak, Elez, Dimitrov, Lovrencsics – Krovinović, Fossati, Atanasov – Biuk, Livaja, Ljubičić. U utakmici sa čak devet pogodaka bolje se snašao HNK Hajduk. Uz tri napadačke opcije, u ovoj utakmici su se i Krovinović te Atanasov aktivno priključivali završnici stižući iz drugog plana. Fossati je bio više orijentiran prema početku izgradnje napada te razbijanju protivničkih akcija. Prvi pogodak dolazi nakon što je Fossati dugačkom loptom pronašao Livaju, on prima loptu i proslijeđuje je upravo veznom igraču Krovinoviću koji izbija sam pred vratara i postiže pogodak. Do kraja prvog poluvremena, NK Lokomotiva dolazi do poravnjanja rezultata preko Pivarića koji realizira kazneni udarac.

U drugom poluvremenu postavke ostaju iste, vrlo napadački usmjerena igra Hajduka. Uz napadačku trojku, te navedenu dvojicu veznih igrača koji se priključuju napadima iz drugog plana, dvojica bočnih igrača također traže prostor prema naprijed. Uz gol Krovinovića kao veznog, u nastavku susreta Atanasov postiže još dva, što je jasna potvrda uspješnosti taktičke zamisli trenera. Livaja, Sahiti i Ljubičić također su se upisali u strijelce, a za NK Lokomotivu je precizan bio Dabro, te autogol Eleza. Mlakar je postigao pogodak, ali je opravdano poništen zbog nedozvoljene pozicije. U trenutku Ljubičićeva pogotka, sedam igrača nalazilo se u zadnjoj trećini terena (slika 8).

Slika 8. Akcija kod Ljubičićeva pogotka za 1:3

Kod udaraca iz kuta, šest je igrača bilo na skoku te još dvojica na povratnim loptama. Vratar Kalinić i njegova zamjena Subašić predaju loptu svojim obrambenim igračima te oni

započinju izgradnju napadačke akcije. Krajnji rezultat je pobjeda HNK Hajduka rezultatom 3:6, te prolazak u daljnju fazu natjecanja koje su kasnije i osvojili.

Analiza praćenih varijabli pokazuje kako je Valdas Dambrauskas koristio drugačiju formaciju nego što je uobičajeno, 1-4-3-3. Njegova momčad bila je fokusirana na prijenos lopte najčešće prema veznim igračima i centralnim napadačima, dok je Gustafssonova momčad nešto više pokušavala preko bočnih pozicija. Primjetan je veći broj udaraca izvan kaznenog prostora kod Dambrauskasove momčadi (Tablica 11).

Tablica 11. Analiza praćenih varijabli protiv NK Lokomotive.

	Gustafsson	Dambrauskas
Formacija	1-4-2-3-1	1-4-3-3
Otvaranje napada od vratara		
Broj dodavanja vratara prema središnjim braničima	19	16
Broj dodavanja vratara prema bočnim braničima	4	2
Broj ispućavanja dugih lopti vratara	11	9
Način odigravanja lopti u zadnjoj trećini terena		
Broj dodavanja prema krilnim napadačima	26	23
Broj dodavanja prema bočnim pozicijama	24	27
Broj dodavanja prema centralnim napadačima	17	36
Broj igrača u završnici akcije	4	4
Broj igrača u kaznenom prostoru kod udarca iz kuta	5	6
Plan dolaska do zadnje trećine terena		
Broj dodavanja prema veznim igračima	27	42
Broj dodavanja prema bočnim igračima	29	21
Broj dodavanja prema napadačima	7	11
Broj dugih lopti	38	17
Način završavanja akcije		

Broj udaraca unutar kaznenog prostora	11	11
Broj udaraca izvan kaznenog prostora	1	7
Broj udaraca nakon ubačaja s bočnih pozicija	4	2

4.4. Ukupni rezultati

Analiza varijabli svih praćenih utakmica prikazuje određene razlike između dvaju trenera, ali i neke sličnosti (Tablica 12).

Tablica 12. Ukupna statistika praćenih varijabli

	Gustafsson	Dambrauskas
Formacija	1-4-2-3-1	1-4-2-3-1 i 1-4-3-3
Otvaranje napada od vratara		
Broj dodavanja vratara prema središnjim braničima	45	51
Broj dodavanja vratara prema bočnim braničima	8	11
Broj ispucavanja dugih lopti vratara	25	28
Način odigravanja lopti u zadnjoj trećini terena		
Broj dodavanja prema krilnim napadačima	86	65
Broj dodavanja prema bočnim pozicijama	107	70
Broj dodavanja prema centralnim napadačima	71	88
Broj igrača u završnici akcije	4	4
Broj igrača u kaznenom prostoru kod udarca iz kuta	5	6
Plan dolaska do zadnje trećine terena		
Broj dodavanja prema veznim igračima	88	122
Broj dodavanja prema bočnim igračima	102	67
Broj dodavanja prema napadačima	25	38
Broj dugih lopti	76	49
Način završavanja akcije		

Broj udaraca unutar kaznenog prostora	43	29
Broj udaraca izvan kaznenog prostora	5	17
Broj udaraca nakon ubačaja s bočnih pozicija	22	14

Ukupnom analizom praćenih varijabli iz Tablice 12. utvrđeno je da je broj igrača na skoku tijekom izvođenja napadačkog udarca iz kuta kod Gustafssonove momčadi bio pet. U završnicama akcija uvijek su sudjelovali napadači, dakle četiri igrača, uz rijetko priključivanje veznih i bočnih igrača. Akcije su uglavnom završavane tražeći prostor na bočnim pozicijama iz kojih bi bočni ili krilni igrači pokušali stvoriti opasne situacije za postizanje pogotka, najčešće ubačajima. Akcije bi pokretali uglavnom dvojica zadnjih veznih igrača koji bi se spuštali kod središnjih braniča po loptu, te ju dijelili dalje.

Kod momčadi koju je vodio Dambrauskas, tijekom udaraca iz kuta, u kaznenom prostoru se nalazilo šest igrača. U završnicama akcija sudjelovali su uvijek napadači, kojima bi se priključivali bočni igrači te povremeno vezni igrači. Bočni igrači aktivno su sudjelovali u igri prema naprijed pokušavajući suradnjom sa krilnim i veznim igračem stvoriti priliku. Središnji braniči imaju veću slobodu u igri i odigravanju pasova, ali i dugačkih lopti prema naprijed. Krilni i središnji napadači sudjeluju u izgradnji napada spuštajući se između linija protivničke momčadi te tražeći prostor. U odnosu na momčad Jensa Gustafssona, primjetan je veći broj dodavanja prema veznim igračima i centralnim napadačima uz manju uporabu dugih lopti. Zabilježen je također i znatno veći broj udaraca izvan kaznenog prostora. Akcije se završavaju na razne načine; ubačajima s bočnih pozicija, udarcima izvana ili proigravanjem okomitih lopti prema napadačima.

Kod obojice trenera, dvije stvari su jednake a to su, Livaja bi se spuštao u međuprostor i pokušavao okomitim dodavanjem pronaći napadače ili krilne igrače ili bi samostalno pokušao postići pogodak kroz individualnu akciju. Drugo, vratar Kalinić kod oba trenera je imao zadatak dodati loptu obrambenim igračima, osim u slučaju visokog pritiska.

5. RASPRAVA

Oba trenera preferirala su formaciju 1-4-2-3-1, uz iznimku Dambrauskasa koji je u utakmici kupa protiv NK Lokomotive na teren poslao momčad u formaciji 1-4-3-3. U navedenoj utakmici, njegova momčad je postigla čak šest pogodaka, a vezni igrači postigli su tri pogotka svojim ulascima iz drugog plana te udarcima izvana. U toj utakmici su najviše primjetne taktičke zamisli trenera Dambrauskasa. Dvojica veznih igrača koji su postigli pogotke sudjelovali su u završnicama, a jedan je ostao u obrani pomažući središnjim braničima. Postavka koja karakterizira oba trenera je jedan od načina izgradnje napada, a to je onaj u kojem zadnji vezni prima loptu na bočnoj poziciji, napadač se spušta u prostor po nju, krilni igrač ulazi u sredinu te tako otvara prostor za bočnog igrača.

Analiza je pokazala kako je momčad koju je vodio litavski stručnjak više riskirala prema naprijed, sa čestim priključivanjem bočnih igrača u napadačke akcije. Uz bočne igrače, i zadnji vezni igrači su se povremeno priključivali i pokušavali udarcima izvana. Njegova momčad imala je i više igrača u završnicama akcija te više igrača na skoku tijekom izvođenja napadačkog kornera.

Upravo veći broj igrača u završnicama te veći broj pokušaja udarcima izvan kaznenog prostora, doveo je do dvostruko većeg broja postignutih pogodaka u odnosu na švedskog stručnjaka Gustafssona. Krajnji rezultat usporedbe je da su oba trenera ostvarila pobjede protiv NK Hrvatskog Dragovoljca i NK Istre. Protiv NK Lokomotive, Dambrauskasova momčad je također slavila, dok je Gustafssonova upisala neodlučeni ishod.

6. ZAKLJUČAK

Cilj rada bio je analizom nogometnih utakmica pokušati utvrditi kako je i na koji način sustav igre i način upravljanja ekipom utjecao na igru, te na kraju i na rezultate dvojice trenera koji su vodili momčad HNK Hajduk.

Analizom ukupno šest nogometnih utakmica, pet u sklopu nacionalne lige, te jedne koja je odigrana u sklopu nacionalnog kupa. Utakmice su vodili treneri Valdas Dambrauskas i Jens Gustafsson protiv NK Hrvatskog Dragovoljca, NK Istre i NK Lokomotive. Dambrauskasova

momčad ostvarila je sve tri pobjede, dok je Gustafssonova uz dvije pobjede upisala i jedan neodlučni ishod.

Praćene varijable bile su formacija i taktičke postavke dvaju trenera, otvaranje napada od vratara, način odigravanja lopti u zadnjoj trećini terena, broj igrača u završnici i tijekom udaraca iz kuta, plan dolaska do zadnje trećine terena i način završavanja akcije.

Kao najvažniji rezultat ovog istraživanja ističe se veća mogućnost prilagodbe i više napadački orijentirana igra kod momčadi koju je vodio Dambrauskas. Više igrača u završnici i više udaraca izvan kaznenog prostora donijeli su momčadi i više postignutih pogodaka. Poseban detalj u analizi njegovih utakmica je promijena formacije u utakmici kupa protiv NK Lokomotive, te je umjesto 1-4-2-3-1, zaigrao u formaciji 1-4-3-3. Takav sustav, uz dvojicu veznih igrača koji su se priključivali napadačkim akcijama iz drugog plana te na kraju i sami postigli tri pogotka, pokazao se kao odlično taktičko rješenje za tu utakmicu.

7. LITERATURA

1. Bangsbo J. The physiology of soccer: with special reference. intense intermittent exercise. Acta Physiol Scand 1994; 15 Suppl. 619: 1-156
2. Bašić, D., Barišić, V., Jozak, R., Dizdar, D. (2015). Notacijska analiza nogometnih utakmica, Zagreb, Leonardo Media
3. Gabrijelić, M. (1977). Manifestne i latentne dimenzije vrhunskih sportaša nekih momčadskih sportskih igara u motoričkom, kognitivnom i konativnom prostoru (disertacija). Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu
4. Talović, M., Rađo, I., Požega, Ž., Jelešković, E., Sporiš, G., Alić, H., Dogan, M (2015). Organizacija i vještine upravljanja u nogometu. Fakultet sporta i tjelesnog odgoja, Univerzitet u Sarajevu
5. <https://hajduk.hr>
6. <https://www.sofascore.com>
7. <https://www.transfermarkt.com/jens-gustafsson/profil/trainer/12162>
8. <https://www.transfermarkt.com/valdas-dambrauskas/profil/trainer/19743>